



ПЪРВО ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ” ГРАД МОНТАНА

3400, ГР. МОНТАНА, БУЛ. ”ТРЕТИ МАРТ” № 23, тел.: 096 307 556; e-mail: info-1201003@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ:/п/

Албена Иванова

Директор на I ОУ, Монтана

/ Заповед № РД 15 – 67/ 06.10.2025 г./

ПЛАН

**ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ И ПО-ПЪЛНО ОБХВАЩАНЕ
НА УЧЕНИЦИТЕ В УЧИЛИЩЕ**

УЧЕБНАТА 2025/2026 ГОДИНА

Състав на комисията на ПРПУ :

Председател: НИНА ГЕОРГИЕВА ГЕЛОВА- УЧИТЕЛ ЦОУД

1. Секретар: МИЛЕНА МАТОВА– СТАРШИ УЧИТЕЛ

2. Членове:

КРИСТИНА ИГНАТОВА - УЧИТЕЛ ЦОУД
НАДЯ НИКОЛОВА - СТАРШИ УЧИТЕЛ
НЕДА ХРИСТОВА - СТАРШИ УЧИТЕЛ
ЕЛЕНА АСЕНОВА НЕДЕЛКОВА – СТАРШИ УЧИТЕЛ

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Училищната програма за превенция на ранното напускане на училище е разработена в съответствие с програмата за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система, разработена от РУО Монтана, с рамковите европейски и национални документи, определящи приоритети на развитие и в съответствие с стратегията за развитие на училището. Тя конкретизира ключови мерки в училищната политика за превенция на ранното напускане на училище.

Програмата се основава на водещите принципи и приоритети в Стратегията за намаляване на дела на преждевременно напусналите образователната система.

Понятия и дефиниции свързани с отпадането на ученици от образователната система в началното и основно образование.

- отпаднал от училище ученик— всеки ученик, който не успее да завърши обучението в училище до края на учебната година;
- отпадане от училище - процес, като резултат от който ученикът прекратява своето обучение в училище;
- ученик в риск от отпадане от училище - ученик, при когото е налице дори една от причините (икономическа, социална, образователна или етнокултурна), водещи до повишаване на възможността (риска) за не завършване на училище.

II. АНАЛИЗ

В училището се обучават ученици от I до VII клас включително.

Ранно напуснали / отпаднали ученици в училището през 2024/2025 учебна година няма. По отношение риска от ранно напускане на училищно обучение, базирайки се на сравнителен анализ на отсъствията на учениците от учебната 2024/2025, се отчита тенденция на намаляване на отсъствията.

Факторите, допринасящи за повишения риск при всеки един случай са индивидуални, но причините за проблема и последствията са сходни:

личностни - недостатъчни адаптивни способности; недостатъчни волеви качества за преодоляване на трудностите в процеса на учене; несформирана и несистематизирана индивидуална технология за учене; непоследователност в ученето и нетрайни навици за учене; липса на мотивация за учебен труд; негативна нагласа към училището; повишена тревожност и страх от неуспехи; неудовлетвореност от постиженията; неудовлетвореност от статуса в групата/класа;

фактори на семейната среда - отстъпчивост от страна на родителите във възпитателния подход към детето по отношение на неговите отговорности; липса на определени граници за поведението на детето; недоверие в училището или негативно отношение; неглижиране и/или подценяване на проблема от страна на родителите, особено тези свързани със закъснението за час;

училищни фактори - пропуски в знанията от предходни години; трудности в овладяването на нови знания; слаби резултати; недостатъчна индивидуална подкрепа по отношение на образователното развитие на всяко дете; неумение за утвърждаване във възрастовата среда; конфликтни взаимоотношения с връстниците; социална изолация и отхвърляне, недостатъчна ефективност на взаимодействието „училище - родители“; допуснати голям брой отсъствия по уважителни и по неуважителни причини от учениците.

Училището се стреми да се противопоставя на факторите, допринасящи за повишения риск от ранното напускане на учениците чрез:

- о квалифицирани учители;
- о интерактивни методи на обучение;
- о възможности за изява;
- о създаване на приятелска среда;
- о добра материална база;
- о индивидуална/допълнителна работа с ученици, застрашени от отпадане;
- о дейности свързани с обгрижването на учениците - осигуряване на закуска, обяд и плод;
- о безплатни учебници;
- о включване в различни училищни и извънучилищни изяви.

III. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Разработване и изпълнение на училищна политика за намаляване на риска от ранно напускане на училище, чрез целенасочено единно въздействие, създаване на комплекс от мерки и сътрудничество на заинтересованите страни.

2. Усъвършенстване работата на педагогическия екип по разработване и изпълнение на училищната програма, в резултат на което да намалее броят на учениците в риск от ранно напускане.

3. Разработване на ефективни мерки и дейности за превенция на ранното напускане на училище, както и индивидуално ориентирани корективни педагогически въздействия.

IV. ПРИОРИТЕТИ

1. Достъпно, гъвкаво и личностно ориентирано обучение, съобразено с индивидуалните потребности на учениците от рисковите групи.
2. Успешна социализация във възрастовата среда.
3. Изграждане на навици, стратегии и модели на поведение за справяне с трудностите в ученето.
4. Оказване на подкрепа за личностно израстване и реализация на всеки ученик.

V. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

В изпълнение целите на програмата се очаква да бъдат постигнати следните резултати:

- приложен комплекс от мерки на училищно ниво за превенция и интервенция;
- осигуряване на ресурси и насочване на въздействието за развиване на личността чрез адаптиране на училищната система съобразно установените потребности на застрашените от ранно напускане ученици;
- периодически отчитане ефективността на приложените мерки и коригиращи действия;
- подобрени резултати от обучението, измерени чрез текущ контрол и НВО;
- осигуряване на подходяща образователна подкрепа за развитието на учениците от уязвими етнически общности, деца билингви и на ученици със специални образователни потребности.

Мерки за реализиране на програмата	Отговорни лица	Срок за изпълнение	Индикатори	Очаквани резултати
I. ПРОУЧВАНЕ И ОЦЕНКА НА РИСКА ОТ ОТПАДАНЕ				
1. Провеждане на работни срещи по екипи с класните ръководители на учениците от I – VII клас за обсъждане обхвата на учениците, посещаемост на учебните занятия и причини за допуснатите отсъствия.	Класни ръководители, Учители в ЦОУД, Директор, Училищен екип, Психолог, Ресурсен учител	От м.ноември 2025г. до м.юни 2026г.	- Идентифициране на ученици в риск - Индивидуална работа с ученици в риск - Осигуряване на възможности за индивидуална изява на учениците - Гражданско образование с приоритет на здравно образование и професионално ориентиране - Ученическо самоуправление;	Цялостно обхващане на учениците в риск от отпадане
2. Идентификация на ученици в риск от отпадане. Индивидуална работа от страна на учителите със застрашените от отпадане ученици.	Класни ръководители Учители по предмети и в ЦОУД Училищен	От м. ноември 2025г. до м. юни 2026г.	- Изготвяне на индивидуална оценка за всеки ученик в риск. • Ученици с голям брой извинени	Намаляване на извинени и неизвинени отсъствия; намаляване броя на учениците със слаби оценки

	екип Психолог Ресурсен учител Образователен медиатор		отсъствия - Ученици, допуснали неизвинени отсъствия - Ученици със слаби резултати от писмените изпитвания за отчитане на входно ниво и последващия текущ контрол;	
3. Проучване на факторите, пораждащи риска от отпадане за всеки ученик персонално.	Класни ръководители Учители в ЦОУД Психолог Ресурсен учител	м. ноември 2025 г., както и по всяко време при включване на ученик в програмата	Индивидуалното проучване на тези индикатори за всеки ученик.	Добиване на по-ясна представа за проблемите на ученика, за да получи адекватна подкрепа и помощ.
4. Понижаване на риска от отпадане и осигуряване на подкрепяща среда и ресурси. Включване на ученици в риск от отпадане, както в допълнителна работа с тях, така и в дейности в полза на училището.	Училищен екип Класни ръководители Психолог Ресурсен учител	До края на м. януари и м. юни 2026 г.	- Работа с ученици и семействата им преди възникване на проблеми и рискове - Запознаване на родителите с правилника на училището и възможностите, които той дава за обучение и възпитание на учениците - Санкциониращи мерки- спиране на социалните помощи, ако	Всеки ученик да намери мотивация за посещение в училище и участие в живота на училищната общност. Развитие на разбирането на ученика за постигане на по-голяма отговорност за собственото му поведение.

			детето не посещава редовно училище	
II. ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОЗИТИВНА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА – УЧИЛИЩЕН КЛИМАТ, АТМОСФЕРА, ВЗАИМООТНОШЕНИЯ				
По-голяма атрактивност на преподавания материал , чрез използване на интерактивни методи и електронни уроци. Прилагане на иновации по всеки учебен предмет, възлагане на индивидуални проекти.	Учители	2025– 2026г.	Брой проведени уроци. Популяризиране на добрите постижения на учениците на училищни празници и извънкласни мероприятия;	Привличане на вниманието и интереса на учениците в риск от отпадане за учене.
III. МЕРКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ОТПАДАНЕТО ОТ ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА				
Ежемесечна справка от класните ръководители относно допуснати отсъствия по уважителни и неуважителни причини.	Класни ръководители	Всеки последен работен ден на календарния месец	Брой отсъствия по уважителни и неуважителни причини.	По-пълно и навременно обхващане на учениците с допуснати отсъствия по уважителни и неуважителни причини застрашени от отпадане.
Ежедневна справка от преподавателите относно отсъстващите ученици.	Учители	Ежедневно - след първия учебен час.	Брой отсъствия по уважителни и неуважителни причини.	По-пълно и навременно обхващане на учениците с допуснати отсъствия по уважителни и неуважителни причини застрашени от отпадане.
Ежемесечна справка от учителите по отделните учебни предмети за ученици с повече от една слаба оценка.	Учители по предмети	Всеки последен работен ден на календарния месец	Брой слаби оценки	Обхващане и включване навреме в програмата на ученици с повече от една слаба оценка.
Включване на учениците с голям брой отсъствия и слаби оценки в графика за консултации на учителите и училищния психолог и ресурсен учител.	Класни ръководители Учители по предмети, Учители в ЦОУД Психолог	До трайно повишаване на резултатите	- Брой проведени консултации с учениците в риск - Осигуряване на ресурсно подпомагане на учениците със СОП	Повишаване на успеха на застрашените от отпадане ученици.

Изготвяне на план за обща подкрепа на учениците, които са допуснали 100 или над 100 отсъствия по уважителни причини.	Класни ръководители Учители по предмети, Психолог	2025 – 2026 г.	Индивидуална работа с ученика с цел попълване на пропуските в знанията по отделните учебни предмети.	По-пълно и навременно обхващане на учениците с допуснати отсъствия по уважителни и неуважителни причини .
Инициативи за подпомагане на ученици в риск от техни съученици.	Класни ръководители Учители в ЦОУД Психолог Ресурсен учител	2025– 2026 г.	Ученици наставници в защита на правата и личността на ученика, така и за спазване на неговите задължения;	По-голяма ефективност на училищната политика за превенция на риска от отпадане на ученици от училище. Спазване на етиката между ученици и учители.
Планиране и осъществяване на контрол за редовно и точно вписване на отсъствията на учениците в електронния дневник и училищната документация.	Директор	Ежемесечно от септември 2025г. до юни 2026г.	Стриктно отбелязване на отсъстващите ученици системни текущи проверки от страна на ръководството на училището.	Недопускане нарушения на ДОС при воденето на дневниците по паралелки и своевременното сумиране на отсъствията за седмицата на база оправдателни документи.
Участие на учениците в извънкласни и извънучилищни дейности – клубове, ателиета, състезания, конкурси и др.	Учители Учители в ЦОУД	2025 – 2026г.	Дял от учениците, включени в дейностите	Повишаване на знанията, уменията, компетентностите и мотивацията за посещение на училище.
Включване на родителската общност в партньорски дейности и мероприятия за предотвратяване на преждевременното напускане на училище.	Училищно ръководство Училищен екип Класни ръководители Психолог Ресурсен учител	2025– 2026г.	Брой партньорски дейности и инициативи	Запознаване с проблемите на учениците и подобряване на комуникацията с родителите.
Повишаване квалификацията на учителите с квалификационни курсове, семинари, тренинги предназначени да подпомогнат учителя да усъвършенства личните си	Директор, ЗДУД, учители	2025 – 2026г.	Самооценка на професионалното развитие преди и след обучението.	Повишена адаптивност към нови образователни технологии и методики.

познания и квалификация			Внедрени иновативни практики в учебния процес.	
Осъществяване на контрол по изпълнението на програмата .	Директор	2025 – 2026г.	Брой осъществени проверки	Ефективна работа на училищната програма за превенция на риска от отпадане на ученици от училище.
IV. КОРЕКТИВНИ МЕРКИ ЗА ИНТЕРВЕНЦИЯ ПРИ УЧЕНИЦИ В РИСК ОТ ОТПАДАНЕ ОТ УЧИЛИЩНО ОБУЧЕНИЕ				
При идентифициране на ученик, застрашен от отпадане се сформира екип за разработване индивидуален корективен план за образователна помощ и емоционална подкрепа: <i>1. Сформиране на училищен екип – класен ръководител; учители, преподаващи в класа на ученика в риск, ресурсен учител, психолог, учителите в ЦОУД</i> <i>2. Изготвяне на доклад ежесмесечно за състоянието на ученика по време на допълнителната работа с него.</i>	Училищен екип Учители по предмети Учители в ЦОУД Психолог Ресурсен учител	В рамките на една учебна седмица, при идентифициран ученик в риск от отпадане. Ежесмесечно – последния работен ден на календарния месец за 2025-2026 г.	Брой ученици, за които е разработен индивидуален корективен план. Брой доклади от учителите.	Установяване ефективността на работа на програмата и напредъка на учениците.
Работа с ученика в риск от отпадане: 1.Изработване на тематичен план-график от учителите за допълнителна учебна работа, с цел оказване на помощ за усвояване на пропуснатия или неусвоен учебен материал. 2.Провеждане на групова работа с класа за проучване взаимоотношенията на ученика в риск със съучениците му и насоки за оказване на подкрепа. 3.Възлагане на индивидуални задачи и проекти , с цел насърчаване на учебната активност и възможността за себеизява на ученика в риск от отпадане. 4.Индивидуална работа на училищния психолог и ресурсен учител с ученика в риск от отпадане.	Училищен екип Учители по предмети Психолог Ресурсен учител Учители в ЦОУД Класни ръководители	В рамките на една учебна седмица при констатиран риск от отпадане 2025 – 2026г. 2025 – 2026 г.	Брой тематични планове и графици. Брой проведени срещи с класа. Брой възложени задачи и проекти. Резултати от изпълнението.	Насърчаване на ученическата активност и възможности за себеизява на учениците в риск от отпадане.

Проследяване динамиката на развитие на ученика в риск от отпадане и отчитане на резултатите	Училищен екип Учители по предмети Психолог Ресурсен учител	В края на всеки учебен срок.	Резултатите	Установяване постиженията на учениците и потенциалните им възможности.
Работа с родителите: 1.Провеждане на срещи между родителите и училищния екип за работа с ученика, с цел изясняване на причините за риска от отпадане; Обсъждане на нагласите и емоционалните преживявания на детето в училище.	Училищно ръководство Училищен екип Класни ръководители и учители в ЦОУД Психолог Ресурсен учител	2025 – 2026 г.	Брой проведени срещи	Изясняване на причините и набеязване на мерки с родителите за отстраняване на проблемите – недопускане на голям брой извинени и неизвинени отсъствия както и слаби оценки.

Забележка: Планът е отворен за промени и допълнения.

Изготвил плана: Нина Гелова,
Председател на ПРПУ